

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL DARBO RINKOS PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGŲ IR TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2017 m. liepos 21 d. Nr. A1-394
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 22 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 26 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 15² straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. 979 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą“ 1.2.1 papunkčiu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 730 „Dėl Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 15² straipsnio 2 dalį“ 2 punktu:

1. Tvirtinu Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos aprašą (pridedama).
2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.
3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 4 d. įsakymą Nr. A1-476 „Dėl Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Finansų ministras, pavaduojantis
socialinės apsaugos ir darbo ministrą

Vilius Šapoka

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos
finansų ministerijos
2017-07-13 raštu Nr. ((1.15-
0202)-5K-1713389)-6K-
1704550

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministerijos
2017-07-10 raštu Nr. 12-01-
1240

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos
teisingumo ministerijos
2017-07-11 raštu Nr. (1.36.E)
2T-613

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministerijos
2017-07-14 raštu Nr. 1D-
3818

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
specialiųjų tyrimų tarnybos
2017-07-12 raštu Nr. 4-01-
5126

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
valstybės saugumo
departamento
2017-07-07 raštu Nr. 18-5798

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2017 m. liepos 21d. įsakymu
Nr. A1-394

DARBO RINKOS PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGŲ IR TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato darbo rinkos paslaugų (toliau – Paslaugos), numatytų Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme (toliau – Užimtumo įstatymas), teikimo principus, teikimo sąlygas ir tvarką teritorinėse darbo biržose.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **EURES** – visų Europos ekonominės erdvės valstybių narių valstybinių įdarbinimo tarnybų bendradarbiavimo tinklas, kurio paskirtis yra užtikrinti laisvą darbuotojų judėjimą Europos ekonominėje erdvėje ir Šveicarijoje ir kurį koordinuoja Europos Komisija;

2.2. **ieškantis darbuotojų darbdavys** – darbdavys, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekso 21 straipsnio 3 dalyje, ieškantis tinkamo darbuotojo už įmonės, įstaigos, organizacijos ar kitos organizacinės struktūros ribų;

2.3. **išsilavinimą, kompetenciją, kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai** – diplomai, pažymėjimai ir kiti dokumentai, patvirtinantys asmens mokymosi rezultatus: švietimo programos, švietimo modulio baigimą, išsilavinimo, kvalifikacijos, kompetencijos įgijimą.

2.4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Užimtumo įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatyme, Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarime Nr. 730 „Dėl Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 15² straipsnio 2 dalį“ vartojamas sąvokas.

3. Paslaugos teikiamos:

3.1. bedarbiams, teritorinėse darbo biržose registruotiems darbo ieškantiems asmenims – registravimo teritorinėje darbo biržoje, informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo įdarbinant, įsidarbinimo galimybių vertinimo ir individualios užimtumo veiklos planavimo paslaugos;

3.2. teritorinėse darbo biržose neregistruotiems darbo ieškantiems asmenims, leidimą laikinai gyventi Lietuvoje turintiems užsieniečiams, kurie pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus atleidžiami nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti Lietuvoje, – informavimo ir konsultavimo paslaugos;

3.3. pareigūnų ir karių valstybinės pensijos už tarnybą bei pareigūnų ir karių valstybinės netekto darbingumo pensijos gavėjams (toliau – buvę pareigūnai ir kariai) ne

ilgiau kaip 2 metus nuo jų išleidimo į pensiją ar atsargą dienos teikiamos registravimo teritorinėje darbo biržoje, informavimo, konsultavimo, įsidarbinimo galimybių vertinimo, tarpininkavimo įdarbinant ir individualios užimtumo veiklos planavimo paslaugos, o Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 1 straipsnyje nurodytiems asmenims, kuriems iki minėtame įstatyme nustatytos teisės gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją liko ne daugiau kaip 12 mėnesių (toliau – tarnybą baigiantys pareigūnai ir kariai), – informavimo ir konsultavimo paslaugos;

3.4. užsieniečiams, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 57 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais pagrindais išduoti leidimai dirbti Lietuvos Respublikoje sezoninį darbą, – konsultavimo dėl sezoninio darbo paslaugos;

3.5. darbdaviams, vykdančioms veiklą Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybėje narėje ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėje narėje, – laisvų darbo vietų registravimo, informavimo, tarpininkavimo įdarbinant paslaugos.

4. Paslaugas teikia teritorinės darbo biržos specialistai ir teritorinės darbo biržos specialistai, atsakingi už pareigūnų ir karių integracijos į darbo rinką priemonių įgyvendinimą teritorinės darbo biržos aptarnaujamoje teritorijoje.

Paslaugas teritorinės darbo biržos teikia neatlygintinai.

5. Teritorinės darbo biržos Paslaugas ir jų teikimo būdą parenka individualiai, atsižvelgdamos į Aprašo 3.1–3.4 papunktyje nurodytų asmenų poreikius ir įsidarbinimo galimybes ar į Aprašo 3.5 papunktyje nurodytų darbdavių poreikius.

6. Informacija apie darbo ieškantiems asmenims suteiktas Paslaugas ir jų teikimo rezultatus įrašoma Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) direktoriaus nustatytos formos Darbo ieškančio asmens apsilankymo kortelėje, kaupiama ir saugoma Lietuvos darbo biržos informacinėje sistemoje.

II SKYRIUS PASLAUGŲ TEIKIMO PRINCIPAI

7. Paslaugų teikimo principai yra šie:

7.1. bendradarbiavimas – darbo rinkos pasiūlos ir paklausos derinimas, siekiant išlaikyti darbo rinkos pusiausvyrą, didinti asmenų motyvaciją integruotis į darbo rinką bendradarbiaujant su valstybės ir savivaldybės institucijomis bei įstaigomis, darbo ieškančiais asmenimis ir darbdaviais;

7.2. kompleksiskumas – užimtumo klausimai sprendžiami, atsižvelgiant į darbo ieškančių asmenų socialines problemas ir taikant jų užimtumo galimybėms padidinti būtinas priemones;

7.3. savarankiškumo skatinimas – padedama darbo ieškantiems asmenims savarankiškai priimti sprendimus siekiant užimtumo, stiprinama jų motyvacija aktyviai ieškoti darbo ar mokytis, lavinami įgūdžiai, padedantys įveikti sunkumus įsidarbinti, pasirinkti veiksmingas priemones, vykdyti darbo paiešką naudojantis informacinėmis technologijomis;

7.4. racionalumas – Paslaugos teikiamos, atsižvelgiant į individualius darbo ieškančių asmenų gebėjimus, turimą patirtį ir padėtį darbo rinkoje, siekiant padėti greičiau susirasti tinkamą darbą;

7.5. lygios galimybės ir nediskriminavimas – visiems asmenims, siekiantiems užimtumo, sudaromos vienodos sąlygos pasinaudoti Paslaugomis.

III SKYRIUS DARBO IEŠKANTIEMS ASMENIMS TEIKIAMOS PASLAUGOS

PIRMASIS SKIRSNIS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

8. Darbo ieškantiems asmenims kreipiantis dėl registravimo teritorinėje darbo biržoje, teritorinė darbo birža:

8.1. pagal jų pateiktus dokumentus, nurodytus Aprašo 15 ir 16 punktuose, užpildo Lietuvos darbo biržos direktoriaus patvirtintos formos Darbo ieškančio asmens kortelę;

8.2. esant įregistruotų pageidaujamo darbo laisvų darbo vietų, pateikia pasiūlymą įsidarbinti;

8.3. pasirašytinai supažindina su darbo ieškančio asmens, bedarbio teisėmis, pareigomis, atsakomybe ir pareigų nevykdymo pasekmėmis ir įteikia Lietuvos darbo biržos direktoriaus patvirtintos formos Darbo ieškančio asmens atmintinę;

8.4. aptaria ir darbo ieškančiam asmeniui padeda pasirinkti Paslaugas ir priimtinausią Paslaugų teikimo būdą, kuriuo darbo ieškantis asmuo įsipareigoja būti pasiekiamas, ir suderina kito atvykimo į teritorinę darbo biržą dėl Paslaugų gavimo datą ir laiką.

9. Įregistravusi teritorinėje darbo biržoje darbo ieškantį asmenį teritorinė darbo birža:

9.1. ne vėliau kaip kitą darbo dieną po darbo ieškančio asmens įregistravimo renka duomenis apie asmens draudimo laikotarpius, draudžiamąsias pajamas, individualios veiklos, įskaitant žemės ūkio, miškininkystės ar alternatyvią veiklą, vykdymą, mokymąsi ir kitų duomenų, kurių reikia asmens statusui nustatyti ir Paslaugoms teikti, iš valstybės registru ir informacinių sistemų;

9.2. nustačius, kad darbo ieškantis asmuo yra individualiosios įmonės, mažosios bendrijos, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos savininkas arba mažosios bendrijos narys, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos tikrasis narys, patikrina, ar individualioji įmonė, mažoji bendrija, tikroji ūkinė bendrija ar komanditinė ūkinė bendrija laikinai nevykdo veiklos ir apie tai yra informavusi mokesčių administratorių centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka; patikrina, ar Juridinių asmenų registre individualiajai įmonei, mažajai bendrijai, tikrajai ūkinei bendrijai ar komanditinei ūkinei bendrijai suteiktas likviduojamos ar bankrutuojančios įmonės, mažosios bendrijos, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos statusas;

9.3. nustačius, kad darbo ieškantis asmuo yra įregistravęs ūkinius gyvūnus, patikrina, ar jis neturi ūkininko statuso, ar nėra ūkininko partneris, ar nėra įregistravęs žemės ūkio valdos, ar nėra žemės ūkio valdos partneris;

9.4. suteikia bedarbio ar kitą Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą statusą;

9.5. įvertina darbo ieškančio asmens įsidarbinimo galimybes ir priskiria jį vienai iš Užimtumo įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodytų grupių;

9.6. suformuoja darbo ieškančio asmens gyvenimo aprašymą (CV) Lietuvos darbo biržos informacinėje sistemoje ir, asmeniui sutikus, skelbia jį Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje;

9.7. atlieka bedarbių ir kitų darbo ieškančių asmenų (kitų darbo ieškančių asmenų prašymu) individualios užimtumo veiklos planavimą;

9.8. įgyvendina bedarbių ir kitų darbo ieškančių asmenų (kitų darbo ieškančių asmenų prašymu) individualų užimtumo veiklos planą – informuoja, konsultuoja, tarpininkauja įdarbinant, taiko aktyvios darbo rinkos politikos priemones – stebi ir vertina šio plano vykdymo pažangą.

10. Teritorinėje darbo biržoje neregistruotiems darbo ieškantiems asmenims kreipiantis dėl Paslaugų, teritorinė darbo birža:

10.1. teikia darbo ieškančiam asmeniui su darbo rinka susijusią informaciją;

10.2. konsultuoja darbo ieškančių asmenį darbo rinkos klausimais.

11. Informavimo, konsultavimo ir tarpininkavimo įdarbinant paslaugos teikiamos individualiai ar grupėms, tiesiogiai ar nuotoliniu būdu (telefonu, elektroniniu paštu, internetu ir kt.).

12. Darbo ieškančiam asmeniui pasirinkus nuotolinį paslaugų teikimo būdą, kvietime nurodytas laikas atvykti į teritorinę darbo biržą priimti pasiūlymo dirbti arba sudaryti individualų užimtumo veiklos planą, arba dalyvauti individualiame užimtumo veiklos plane numatytose aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, užimtumo didinimo programose, arba naudotis šiame plane numatytomis darbo rinkos paslaugomis prilyginamas Darbo ieškančio asmens atmintinėje atvykti į teritorinę darbo biržą nurodytam laikui, kai gaunamas asmens patvirtinimas, kad kvietimas yra gautas.

ANTRASIS SKIRSNIS REGISTRAVIMO TERITORINĖJE DARBO BIRŽOJE PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGOS IR TVARKA

13. Registravimo teritorinėje darbo biržoje paslaugos teikiamos darbo ieškantiems asmenims, ne jaunesniems kaip 14 metų, kurių nurodyta gyvenamoji vieta yra teritorinės darbo biržos aptarnaujamoje teritorijoje, asmenims, kurie nėra Lietuvos Respublikos gyventojai, tačiau remiantis Užimtumo įstatymo 1 straipsniu jiems šis įstatymas yra taikomas toje teritorinėje darbo biržoje, į kurią kreipiasi:

13.1. atvykę į teritorinę darbo biržą;

13.2. patvirtinę savo tapatybę per Elektroninių valdžios vartų portalą ir užpildę Darbo ieškančio asmens kortelę naudodamiesi Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje www.ldb.lt prieinama elektronine paslauga „Registracija darbo biržoje“.

14. Elektroninės paslaugos „Registracija darbo biržoje“ vartotojams pateikiama informacija apie darbo ieškančio asmens ir bedarbio teises, pareigas, atsakomybę ir pareigų nevykdymo pasekmes ir prašoma patvirtinti, jog jie susipažino ir sutiko, kad asmens duomenys būtų renkami iš valstybės registru ir informacinių sistemų.

15. Registruojantis teritorinėje darbo biržoje ir kiekvieną kartą lankantis teritorinėje darbo biržoje pateikiami šie dokumentai:

15.1. Lietuvos Respublikos piliečiai ir ES ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiai (toliau – ES piliečiai) pateikia galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą);

15.2. užsieniečiai, išskyrus nurodytus Aprašo 15.3 papunktyje, – galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir galiojantį Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES ar leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 40 straipsnio 1 dalies 1-4¹, 6, 13, 14 punktuose nustatytais pagrindais);

15.3. užsieniečiai, atvykstantys dirbti sezoninių darbų, – galiojantį kelionės dokumentą, vizą, kai jam netaikomas bevizis režimas, ir leidimą dirbti Lietuvos Respublikoje.

16. Papildomai prie Aprašo 15 punkte nurodytų dokumentų toliau išvardyti asmenys pateikia šiuos dokumentus:

16.1. asmenys, įgiję išsilavinimą ir (ar) kvalifikaciją, ir (ar) kompetenciją, – išsilavinimą, kompetenciją, kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus teritorinės darbo biržos prašymu, jeigu informacija negaunama iš valstybės registru ar informacinių sistemų;

16.1.1. asmenys, kurių išsilavinimą, kompetenciją, kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai išrašyti ne lietuvių kalba, pateikia šių dokumentų vertimus į lietuvių kalbą. Vertimas turi būti patvirtintas vertėjo, išvertusio dokumentus, parašu;

16.1.2. asmenys, įgiję profesinę kvalifikaciją ir (ar) kompetenciją kitoje šalyje ir siekiantys dirbti pagal profesinę kvalifikaciją, įtrauktą į Lietuvos Respublikoje reglamentuojamų profesijų sąrašą, kurį tvirtina ūkio ministras, – profesinės kvalifikacijos pripažinimo dokumentus;

16.2. ES piliečiai, dirbę kitose (ne Lietuvoje) ES ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėse narėse:

16.2.1. PD U1 ar SED U002 dokumentus dėl laikotarpių, kurie turi būti sumuojami, skiriant nedarbo socialinio draudimo išmokas;

16.2.2. PD U2 dokumentą dėl teisės į nedarbo socialinio draudimo išmoką išsaugojimo, jeigu ji buvo skirta (pagal 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 5 tomas, p. 72) ir 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 987/2009, nustatantį Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL 2009 L 284, p. 1) (toliau – ES reglamentai dėl socialinės apsaugos sistemos koordinavimo);

16.3. buvę laikinieji Europos Bendrijų institucijų darbuotojai ir asmenys, dirbantys Europos Bendrijų institucijose pagal terminuotas sutartis, pasibaigus jų tarnybai šiose institucijose, – Bendrijų institucijos, kurioje dirbo, išduotą dokumentą EB-AATC (pagal 2009 m. rugpjūčio 27 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 780/2009, kuriuo nustatomos kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 28a straipsnio 2 dalies trečios pastraipos ir 96 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos įgyvendinimo nuostatos (OL 2009 L 226, p. 3);

16.4. asmenys, kurie pagal Užimtumo įstatymo 25 straipsnio 1–3, 7 ir 10 punktus laikomi darbo rinkoje papildomai remiamais, – dokumentus, patvirtinančius šį požymį, teritorinės darbo biržos prašymu, jeigu ši informacija nėra gaunama iš valstybės registru ar informacinių sistemų;

16.5. asmenys, kuriems nustatytas profesinės reabilitacijos paslaugų poreikis, – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išduotą išvadą dėl profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio teritorinės darbo biržos prašymu, jeigu ši informacija nėra gaunama iš Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacinės sistemos.

17. Jei asmenys, registruodamiesi teritorinėje darbo biržoje, nepateikė Aprašo 16 punkte nurodytų dokumentų, juos gali pristatyti teritorinei darbo biržai kito apsilankymo metu.

18. Informacija apie darbo ieškančius asmenis, pateikta Darbo ieškančio asmens kortelėje ir Aprašo 16 punkte nurodytuose dokumentuose, kaupiama ir saugoma Lietuvos darbo biržos informacinėje sistemoje.

19. Bedarbio ar kitas Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytas statusas įregistruotam teritorinėje darbo biržoje darbo ieškančiam asmeniui suteikiamas nuo registracijos teritorinėje darbo biržoje dienos arba nuo registracijos pasinaudojus elektronine paslauga „Registracija darbo biržoje“ dienos. Sprendimas dėl statuso suteikimo priimamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo Aprašo 9.1–9.3 papunkčiuose nurodytos informacijos gavimo dienos.

20. Teritorinėje darbo biržoje įregistruotam asmeniui informavus arba iš valstybės registru ar informacinių sistemų gavus informaciją apie pasikeitusius duomenis Darbo ieškančio asmens kortelėje, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo informacijos gavimo dienos priimamas sprendimas dėl asmens statuso sustabdymo, atkūrimo, panaikinimo, registravimo teritorinėje darbo biržoje nutraukimo ar registravimo teritorinėje darbo biržoje pakartotinai:

20.1. bedarbio atleidimą iš darbo pripažinus neteisėtu, tačiau negražinus jo į pirmesnę darbą ir laikant, kad darbo sutartis nutraukta teismo sprendimu nuo jo įsiteisėjimo dienos, bedarbio registracija teritorinėje darbo biržoje tęsiama, išskyrus Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo atvejus;

20.2. asmenims, kuriems bedarbio statusas panaikintas dėl Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 1–4 punktuose nurodytų aplinkybių, jų prašymu priskiriamas vienas iš Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 1–4 punktuose nurodytų statusų ir registracija teritorinėje darbo biržoje tęsiama;

20.3. asmenims, kuriems bedarbio statusas panaikintas dėl Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 5–9 punktuose nurodytų aplinkybių, jų prašymu priskiriamas Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 5 punkte nurodytas statusas ir registracija teritorinėje darbo biržoje tęsiama;

20.4. kai asmenys, registruoti teritorinėje darbo biržoje vienu iš Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytų statusų:

20.4.1. atitinka bedarbio apibrėžimą, jų registracija teritorinėje darbo biržoje nutraukiama ir jų prašymu yra registruojami teritorinėje darbo biržoje pakartotinai, suteikiant bedarbio statusą;

20.4.2. atitinka kito Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodyto statuso kriterijus, jiems suteikiamas kitas statusas ir registracija teritorinėje darbo biržoje tęsiama;

20.4.3. pateikia prašymą panaikinti jų registraciją teritorinėje darbo biržoje, registracija teritorinėje darbo biržoje panaikinama nuo prašymo gavimo teritorinėje darbo biržoje dienos arba nuo prašyme nurodytos datos, jeigu ši data vėlesnė už prašymo gavimo datą;

20.4.4. miršta, deklaruoja išvykimą iš Lietuvos Respublikos, išskyrus ES reglamentuose dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo numatytą laikotarpį, kuriuo asmeniui mokama nedarbo socialinio draudimo išmoka, arba kai pasibaigia jų leidimų gyventi Lietuvos Respublikoje galiojimas, registracija teritorinėje darbo biržoje panaikinama nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos.

21. Asmuo vienu metu gali būti registruotas tik vienoje teritorinėje darbo biržoje.

22. Registruotam teritorinėje darbo biržoje asmeniui pakeitus gyvenamąją vietą, jo prašymu jo asmens duomenis pradeda tvarkyti ir paslaugas teikti teritorinė darbo birža, aptarnaujanti naujos asmens gyvenamosios vietos teritoriją.

23. Jeigu asmuo, kuriam vadovaujantis Užimtumo įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punktu taikomas šis įstatymas, persikelia gyventi į kitą ES ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybę narę, jo prašymu jo asmens duomenis pradeda tvarkyti ir Paslaugas teikti prašyme nurodyta teritorinė darbo birža.

TREČIASIS SKIRSNIS

ĮSIDARBINIMO GALIMYBIŲ VERTINIMO IR INDIVIDUALIOS UŽIMTUMO VEIKLOS PLANAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGOS IR TVARKA

24. Registruotų teritorinėje darbo biržoje darbo ieškančių asmenų įsidarbinimo galimybių vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo įsiregistravimo teritorinėje darbo biržoje dienos.

25. Atlikusi įsidarbinimo galimybių vertinimą, teritorinė darbo birža registruotą teritorinėje darbo biržoje darbo ieškančią asmenį priskiria didelių, vidutinių ar ribotų įsidarbinimo galimybių grupei (toliau – grupės pagal įsidarbinimo galimybes). Darbo ieškančio asmens priskyrimo grupėms pagal įsidarbinimo galimybes kriterijus ir užimtumo rėmimo priemonių jiems siūlymo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos darbo biržos direktorius.

26. Darbo ieškančiam asmeniui neįsidarbinus per 6 mėnesių laikotarpį, įsidarbinimo galimybių vertinimas atliekamas pakartotinai kas tris mėnesius.

27. Lietuvos darbo birža, atsižvelgdama į Paslaugų teikimo ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimo rezultatus:

27.1. nustato darbo ieškančių asmenų grupei pagal įsidarbinimo galimybes rekomenduojamas darbo rinkos paslaugas, aktyvios darbo rinkos politikos priemones, užimtumo didinimo programas;

27.2. nustato teritorinės darbo biržos kreipimosi dėl socialinių paslaugų poreikio bedarbiui nustatymo bei asmens atsiskaitymo už savarankišką darbo paiešką, individualaus užimtumo veiklos plano pažangos vertinimo tvarką.

28. Bedarbiams per 30 kalendorinių dienų nuo jų įregistravimo teritorinėje darbo biržoje dienos sudaromas ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui individualus užimtumo veiklos planas. Kitiems darbo ieškantiems asmenims individualus užimtumo veiklos planas sudaromas tik jų prašymu per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo dienos.

29. Individualus užimtumo veiklos planas – tai Lietuvos darbo biržos direktoriaus nustatytos formos dokumentas, kuriame nurodoma:

29.1. asmens užimtumo tikslas (-ai);

29.2. asmens įsipareigojimai savarankiškai ieškoti darbo, naudotis šiame plane numatytomis darbo rinkos paslaugomis ir (ar) dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, ir (ar) užimtumo didinimo programose (toliau – Plano priemonės) individualiame užimtumo veiklos plane nustatytiems užimtumo tikslams pasiekti;

29.3. teritorinės darbo biržos įsipareigojimai padėti bedarbiams ar kitiems darbo ieškantiems asmenims siekti užimtumo tikslų, įgyvendinti Plano priemones;

29.4. planuojamų Plano priemonių vykdymo terminai.

30. Bedarbiui ar kitam darbo ieškančiam asmeniui, tapusiam laikinai nedarbingu dėl ligos arba traumos ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, individualaus užimtumo veiklos plano sudarymo terminas gali būti pratęsimas tiek kalendorinių dienų, kiek asmuo sirgo.

31. Teritorinė darbo birža, išanalizavusi Plano priemonių vykdymo eigą, efektyvumą, neįvykdymo priežastis, atlieka Plano priemonių įgyvendinimo pažangos vertinimą.

32. Individualus užimtumo veiklos planas gali būti keičiamas, tikslinamas arba parengiamas naujas:

32.1. atlikus Plano priemonių įgyvendinimo pažangos vertinimą;

32.2. pasikeitus aplinkybėms darbo rinkoje ar asmens užimtumo tikslams;

32.3. pasikeitus darbo ieškančio asmens statusui;

32.4. atlikus pakartotinį įsidarbinimo galimybių vertinimą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGOS IR TVARKA

33. Teritorinė darbo birža informuoja ir konsultuoja darbo ieškančius asmenis įvairiomis formomis ir būdais, parinktais atsižvelgiant į individualius asmenų (ar tikslinių grupių, pvz., pirmą kartą arba pakartotinai besiregistruojančių teritorinėje darbo biržoje, pareigūnų ir karių, norinčių įgyti ar tobulinti profesinę kvalifikaciją, ir pan. asmenų) poreikius:

33.1. supažindina su informacija, nurodyta Užimtumo įstatymo 27 straipsnio 3 dalies 1 punkte ir 4 dalyje;

33.2. vykdo Užimtumo įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą konsultavimą:

33.2.1. pataria ir padeda įvertinti galimybes renkantis profesiją, taip pat planuoti karjerą, atsižvelgiant į gebėjimus, asmenines savybes ir darbo rinkos poreikius;

33.2.2. pataria ir padeda pasirengti gyvenimo aprašymą (CV), parašyti motyvacinį laišką, pasiruošti pokalbiui su darbdaviu dėl įdarbinimo, naudotis įvairiais darbo paieškos būdais ir metodais, naudotis elektroninėmis paslaugomis;

33.2.3. teikia pagalbą įgyjant žinių, reikalingų savo verslui pradėti, bendradarbiauja su kitomis institucijomis, ugdančiomis verslumą ar teikiančiomis paramą verslo pradžiai, prireikus organizuoja verslo pradmenų mokymus, gali pirkti papildomas konsultavimo dėl verslo pradžios paslaugas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka;

33.2.4. motyvuoja darbo ieškančius asmenis dėl veiksmingos jų integracijos į darbo rinką;

33.2.5. kartu su darbo ieškančiais asmenimis analizuoja emocinius, tarpasmeninių santykių, prisitaikymo prie gyvenimo pokyčių sunkumus, trukdančius veiksmingai integruotis į darbo rinką, aptaria problemos sprendimo būdus, padeda priimti atsakingą ir racionalų karjeros sprendimą;

33.2.6. padeda rasti sprendimus asmenims, kurie dėl įvairių priežasčių patiria integracijos į darbo rinką sunkumų, dėl užimtumo galimybių padidinimo, pasinaudojant socialines paslaugas teikiančių ar specialias programas įgyvendinančių įvairių institucijų, organizacijų teikiama pagalba ir parama.

34. Pareigūnams ir kariams taip pat teikiamos šios jų poreikiams pritaikytos papildomos konsultavimo paslaugos:

34.1. asmenybės interesų, profesinio kryptingumo, polinkių vertinimas;

34.2. individualus konsultavimas profesijos pasirinkimo, įgijimo, persikvalifikavimo klausimais;

34.3. konsultavimas grupėse asmens gebėjimo spręsti emocinio, asmeninio ir tarpasmeninio pobūdžio problemas klausimais.

35. Aprašo 34.1–34.3 papunkčiuose numatytos paslaugos gali būti perkamos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

36. Informavimas vykdomas teritorinių darbo biržų struktūriniuose padaliniuose, socialinių partnerių ir kitose įstaigose, Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose bei žiniasklaidos priemonėse.

37. Teritorinių darbo biržų atviro informavimo vietose darbo ieškantiems asmenims sudaromos sąlygos savarankiškai naudotis Lietuvos darbo biržos interneto svetaine, spaudiniais ir kita sukaupta informacija.

38. Darbo ieškantis asmuo apie bedarbio ar kito Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodyto statuso būklę (suteikimą, sustabdymą, atkūrimą ar panaikinimą) informuojamas Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS

TARPININKAVIMO ĮDARBINANT PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGOS IR TVARKA

39. Teritorinė darbo birža, teikdama tarpininkavimo įdarbinant paslaugas:

39.1. teikia informaciją apie registruotas laisvas darbo vietas, siūlo darbo ieškantiems asmenims tinkamą darbą, išduodama Lietuvos darbo biržos direktoriaus nustatytos formos pasiūlymą įsidarbinti, ir siunčia dalyvauti darbuotojų atrankoje Lietuvos darbo biržos direktoriaus nustatyta tvarka;

39.2. nesant tinkamo darbo pasiūlymų, informuoja apie galimybes dirbti kitos kvalifikacijos ar nekvalifikuotą darbą asmens gyvenamojoje vietoje ir nuo jo gyvenamosios vietos nutolusiose vietovėse;

39.3. padeda patikslinti gyvenimo aprašymą (CV), motyvacinį laišką ir pasirengti pokalbiui su darbdaviu.

40. Teritorinė darbo birža darbo ieškančius asmenis moko darbo paieškos būdų, skatina darbo ieškančių asmenų savarankišką darbo paiešką ir Lietuvos darbo biržos nustatyta tvarka vertina, kaip ji vykdoma.

IV SKYRIUS DARBDAVIAMS TEIKIAMOS PASLAUGOS

PIRMASIS SKIRSNIS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

41. Darbdaviams kreipiantis dėl darbuotojų paieškos, teritorinė darbo birža:

41.1. registruoja ir viešai paskelbia laisvas darbo vietas;

41.2. su darbdaviu aptaria ir padeda jam pasirinkti priimtinausią tinkamų kandidatų paieškos ir atrankos būdą;

41.3. informuoja darbdavį apie užimtumo rėmimo priemones, jų įgyvendinimo sąlygas ir tvarką;

41.4. vykdo darbdavio reikalavimus atitinkančių kandidatų į laisvą darbo vietą atranką ir informuoja darbdavį apie atrinktus kandidatus;

41.5. nesant teritorinėje darbo biržoje registruotų tinkamų darbuotojų, nurodytų Užimtumo įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje, supažindina darbdavį su sąlygomis, kuriomis bedarbiai gali įgyti reikiamą kvalifikaciją ir kompetencijas.

42. Darbdaviui pranešus apie grupės darbuotojų atleidimą, teritorinė darbo birža organizuoja paslaugų teikimą išpėtiems apie atleidimą darbuotojams, suderina su darbdaviu paslaugų teikimo laiką ir vietą.

43. Darbdaviui, pageidaujantiems įdarbinti užsieniečių, teikiama informacija apie leidimų dirbti išdavimo, sprendimų dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams ar sprendimo dėl užsieniečio darbo atitikties darbo rinkos poreikiams išdavimo tvarką.

ANTRASIS SKIRSNIS LAISVŲ DARBO VIETŲ REGISTRAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGOS IR TVARKA

44. Ieškantis darbuotojų darbdavys apie laisvą darbo vietą informuoja teritorinę darbo biržą šiais būdais (pasirinktinai):

44.1. susitikimo su teritorinės darbo biržos specialistu metu, suteikdamas informaciją, reikalingą Lietuvos darbo biržos direktoriaus patvirtintos formos Laisvų darbo vietų kortelei užpildyti;

44.2. užpildydamas Laisvų darbo vietų registracijos kortelę Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje www.ldb.lt, naudodamasis elektronine paslauga „Laisvos darbo vietos registravimas“;

44.3. suteikdamas informaciją, reikalingą Laisvų darbo vietų registracijos kortelei užpildyti, telefonu, elektroniniu paštu.

45. Darbdavys, informuodamas teritorinę darbo biržą apie laisvą darbo vietą, užtikrina, kad laisvos darbo vietos aprašymas būtų išsamus ir pretendentams keliami reikalavimai atitiktų Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo, Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo nuostatas.

46. Teritorinės darbo biržos ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo informacijos gavimo dienos laisvas darbo vietas, atitinkančias Aprašo 45 punkte nustatytus reikalavimus, registruoja Lietuvos darbo biržos informacinėje sistemoje ir jas skelbia viešai Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje, teritorinės darbo biržos atviro informavimo zonose, EURES interneto svetainėje.

47. Neatitinkančios Aprašo 45 punkto reikalavimų laisvos darbo vietos viešai neskelbiamos, o darbdaviai, pateikę informaciją apie tokias darbo vietas, informuojami apie nustatytus neatitikimus.

48. Pasikeitus aplinkybėms (įdarbinus asmenį į registruotą laisvą darbo vietą, nusprendus ją panaikinti ar esant kitoms aplinkybėms) ieškantis darbuotojų darbdavys turi nedelsdamas atnaujinti, pakeisti ar panaikinti informaciją apie jo registruotas laisvas darbo vietas vienu iš Aprašo 44 punkte nurodytų būdų Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje.

49. Jei laisvą darbo vietą registruoja darbuotojų atrankos ar tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo įmonė, ši laisva darbo vieta Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje skelbiama tik tuo atveju, jei laisvos darbo vietos skelbime nurodomas konkretus darbdavys, sudarysiantis darbo sutartį.

TREČIASIS SKIRSNIS

INFORMAVIMO IR TARPININKAVIMO ĮDARBINANT PASLAUGŲ TEIKIMO SĄLYGOS IR TVARKA

50. Teritorinė darbo birža, siekdama padėti darbdaviams susirasti tinkamų darbuotojų, teikia darbdaviams Užimtumo įstatymo 27 straipsnio 3 dalies 2 punkte bei kitą informaciją įvairiais būdais, parinktais atsižvelgiant į jų poreikius:

50.1. teritorinių darbo biržų struktūriniuose padaliniuose, socialinių partnerių ir kitose įstaigose, Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose bei žiniasklaidos priemonėse;

50.2. apsilankydama pas darbdavį, bendraudama telefonu, elektroniniu paštu;

50.3. organizuodama renginius darbdaviams.

51. Teritorinė darbo birža, teikdama tarpininkavimo įdarbinant paslaugas:

51.1. vykdo darbuotojų atrankos, darbdavio informavimo apie atrankos rezultatus ir grįžtamojo ryšio palaikymo procesą Lietuvos darbo biržos nustatytais būdais;

51.2. darbdavio pageidavimu padeda užpildyti ar pakeisti Laisvų darbo vietų registracijos kortelę, o tais atvejais, kai tinkamų kandidatų nėra, aptaria su darbdaviu reikalavimų kandidatams keitimą, jei to reikia;

51.3. organizuoja ir vykdo naudojimosi Lietuvos darbo biržos elektroninėmis paslaugomis mokymus darbdaviams.

52. Teritorinė darbo birža neteikia tarpininkavimo įdarbinant paslaugų, jeigu darbdavio įregistruota laisva darbo vieta neatitinka darbo santykiams būdingų požymių.
